

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 708/2
Podgorica, 06.04.2023. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ iz Pljevalja, emitiru opštег televizijskog programa „TV Pljevlja“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog emitovanja dana 12. marta 2023. godine u terminu od 15:49:21 do 15:52:03 sati, političkog oglašavanja predsjedničkog kandidata za izbore koji su održani 19. marta 2023. godine, u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze zaštite integriteta maloljetnih lica (član 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima),
 - b) kršenja zabrane korišćenja maloljetnika u političke svrhe (čl. 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11, 07/16 i 08/19)).
3. Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ iz Pljevalja je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opštег televizijskog programa „TV Pljevlja“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla upozorenje emiteru opštег televizijskog programa 'TV Pljevlja' jer je, dana 12. marta 2023. godine, prekršio standarde vezane za zaštitu maloljetnika i omogućio korišćenje maloljetnika u političke svrhe, prilikom emitovanja političkog oglašavanja predsjedničkog kandidata za izbore koji su održani 19. marta 2023. godine.“
4. Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ iz Pljevalja je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je dana 12. marta 2023. godine u terminu od 15:49:21 do 15:52:03 sati, privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ iz Pljevalja (u daljem tekstu: „emiter“), kao emiter opštег televizijskog programa „TV Pljevlja“, emitovao političko oglašavanje predsjedničkog kandidata za izbore koji su održani 19. marta 2023. godine u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe (Nalaz Sektora za monitoring broj 05-708 od 16.03.2023. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon”), člana 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik”) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-06.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i izdatog Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-708/1 od 17.03.2023. godine).

Dana 23.03.2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-708/2 od 23.03.2023. godine) u kom navodi da je s „*obzirom da se radi o predstavljanju kandidata u toku predsjedničkih izbora i da je u spotu predstavljena porodica, odnosno porodični status kandidata za predsjednika, a da pomenuti spot nije radio kao medijska kuća već je spot dostavljen od strane predstavnika Izvršnog štaba pomenutog kandidata smatra da je došlo do propusta kako njihovog tako i medijskih zastupnika gospodina Milatovića kao predsjedničkog kandidata.*“ Emiter ukazuje i zaključuje da „*Agencija mora ponovo apelovati na političke subjekte i potvrđene kandidate, da sadržaje namijenjene političkom predstavljanju i oglašavanju, prilagode na način da standardi budu poštovani!*“

Priškom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 stav 1 Zakona propisano je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnih lica.
- Članom 90 stav 2 Zakona propisano je da za istinitost i tačnost oglasnih sadržaja odgovoran je naručilac, a za njihovu usklađenost sa odredbama ovog i zakona koji uređuje oblast medija odgovoran je emiter.
- Članom 96a Zakona je propisano da ukoliko nije drukčije propisano, ra političko oglašavanje se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na oglašavanje.
- medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnositaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (član 2 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore, koji će biti održani 19. marta 2023. Godine („Sl. list Crne Gore“, br. 08/23)).
- članom 21 stav 9 Pravilnika zabranjeno je korištenje maloljetnika u političke svrhe.

Na osnovu uvida u snimke emitovanog programa, Agencija konstatuje sljedeće:

1. U terminu od 15:49:56 do 15:50:25 sati, emitovan je spot koji se odnosi na medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata Jakova Milatovića.

U spotu je, od 15:50:13 sati, emitovana uokvirena fotografija na kojoj se pojavljuje predsjednički kandidat u društvu ženske osobe i maloljetne djevojčice.

Navedeno medijsko predstavljanje prati tekst dat u nastavku.

Jakov Milatović: „*Otkad znam za sebe, trudio sam se da budem odgovoran. Odgovoran prema porodici, prijateljima, školovanju i poslu. Sve izazove možemo prevazići ako smo odgovorni, ako se poštujemo, pomažemo, ako se držimo zajedno. Želim da Crna Gora opet bude jedna velika, uspješna porodica. Jer, Crna Gora uspjeh je i zasluzila.*“

Spot se završava sljedećom zvučnom i grafičkom porukom: „*Uspjećemo - Jakov za predsjednika*“.

Na početku i na kraju političkog marketinga emitovana je grafička insertacija: „*Politički marketing-Predsjednički izbori - mart 2023 - besplatan termin*“.

2. Predmetnim sadržajem (spotom) je omogućeno predstavljanje kandidata za predsjedničke izbore koji su održani 19. marta 2023. godine, odnosno vršeno političko oglašavanje kandidata Jakova Milatovića.

3. Prilikom sagledavanja opravdanosti uključivanja maloljetnika u sadržaje koji čine medijsko predstavljanje u predizbornim kampanjama, treba voditi računa da maloljetnici nijesu javne ličnosti. Zbog toga, korišćenje njihovih ličnih podataka (sve informacije koje se odnose na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi, neposredno ili posredno, a naročito pozivanjem na ličnu identifikacionu oznaku ili jednu ili više karakteristika koje su specifične za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomiski, kulturni ili društveni identitet tog lica) predstavlja rizik za ugrožavanje njihove privatnosti.
4. Svaka slika, video ili audio snimak maloljetnika pripada njihovoј privatnosti, tako da oni imaju pravo da odluče sa kime žele da ga podijele. Objavlјivanje video snimaka ili fotografija maloljetnika može ih dovesti u ranjivo stanje odmah ili kasnije u budućnosti (zbog mogućeg ismijavanja ili stigmatizacije), a njihov „politički trag“ može uticati na njihove buduće mogućnosti i životne izbore.
5. U spotu se maloljetnik, čiji se lik jasno vidi, pojavljuje na fotografiji uz predsjedničkog kandidata, njegova uloga je svedena na dekor koji bi trebalo da učini političkog subjekta dopadljivijim. Korišćenje maloljetnika u političke svrhe se, u ovom slučaju, ogleda u tome što su maloljetnici prisutni samo kao dio formalnosti, kao objekat bez ikakvih relevantnih veza sa temom, ne u sopstveno ime, te bivaju instrumentalizovani.
6. Emitovanjem predmetnog spota, što je potvrđeno i podnesenim izjašnjenjem, emiter je zanemario obavezu, propisanu Zakonom, da štiti integritet i privatnost maloljetnika, te da se, saglasno Pravilniku, oni ne smiju koristiti u političke svrhe.

Emiter neosnovano odgovornost za emitovanje predmetnog spota prenosi na predsjedničkog kandidata („spot nije radio kao medijska kuća već je spot dostavljen od strane predstavnika Izvršnog štaba pomenutog kandidata...“). Bez obzira što je predmetni spot dostavio „predstavnik Izvršnog štaba pomenutog kandidata“, emiter je bio dužan da, prije donošenja odluke o njegovom emitovanju, sagleda i procijeni da li je sadržaj spota u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega. Jer, saglasno članu 90 stav 2 Zakona, za istinitost i tačnost oglasnih sadržaja odgovoran je naručilac (u ovom slučaju predsjednički kandidat), ali za usklađenost spota sa odredbama ovog i zakona koji uređuje oblast medija, odgovoran je emiter.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje, emiter odgovoran za sve objavljenе sadržaje, može se utvrditi da je prekršio član 55 stav 1 Zakona i član 21 stav 9 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela cdluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakora, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje objaviće se na sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Pripremila: Zorica Popović
Odobrila: Jadranka Vojvodić

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Piјevlja“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva